

RAN-2401000105020537

T. Y. B. A. (Sem. - V) Examination November - 2025

Sanskrit (Paper - XVI) - धर्मशास्त्र एवं अनुवाद

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

सूचना : / Instructions

(1)

नीचे दृष्टावेळ निशानीवाणी विगतो उत्तरवडी पर अवश्य लभवी.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

T. Y. B. A. (Sem. - V)

Name of the Subject :

Sanskrit (Paper - XVI) - धर्मशास्त्र एवं अनुवाद

Subject Code No.: 2401000105020537

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

प्र. 1. गुजरातीमां अनुवाद करो: (गमे ते थार)

10

1. राजविधा राजगुह्यं पवित्रमिदमुत्तमम् ।
प्रत्यक्षावगमं धर्म्यं सुसुखं कर्तुमव्ययम् ॥
2. प्रकृतिं स्वामवष्टभ्य विसृजामि पुनः पुनः ।
भूतग्राममिमं कृत्स्नमवशं प्रकृतेर्वशात् ॥
3. तपाम्यहमहं वर्षं निगृहाम्युत्सृजामि च ।
अमृतं चैव मृत्युश्च सदसच्चाहमर्जुन ॥
4. अहं हि सर्वयज्ञानां भोक्ता च प्रभुरेव च ।
न तु मामभिजानन्ति तत्त्वेनातश्च्यवन्ति ते ॥
5. क्षिप्रं भवति धर्मात्मा शश्वच्छान्तिं निगच्छति ।
कौन्तेय प्रतिजानीहि न मे भक्तः प्रणश्यति ॥
6. मन्मना भव मद्भक्तो मद्याजी मां नमस्कुरु ।
मामेवैष्यसि युक्तवैवमात्मानं मत्परायणः ॥

- પ્ર. 2. કોઈ પણ બે શ્લોકો સાનુવાદ સમજાવો. 13
1. પ્રત્યર્થિનોડગ્રતો લેખ્યં યથાવેદિતમર્થિના ।
સમામાસતદર્ધાહર્નામજાત્યાદિચિહ્નિતમ્ ॥
 2. સંદિગ્ધાર્થ સ્વતન્ત્રો યઃ સાધયેદ્યશ્ચ નિષ્પતેત્ ।
ન ચાહૂતો વદેત્કિંચિદ્વિનો દણ્ડયશ્ચ સ સ્મૃતઃ ॥
 3. ઇતરેણ નિધૌ લબ્ધે રાજા ષષ્ઠાંશમાહરેત ।
અનિવેદિતવિજ્ઞાતો દાપ્યસ્તં દણ્ડમેવ ચ ॥
 4. અવિભક્તૈઃ કુટુમ્બાર્થે યદૃગં તુ કૃતં ભવેત્ ।
દદ્યુસ્તદ્રિક્થિનઃ પ્રેતે પ્રોષિતે વા કુટુમ્બિની ॥
- પ્ર. 3. યાજ્ઞવલ્ક્યના જીવન વિશે પ્રાપ્ત થતી માહિતી આપી, ધર્મશાસ્ત્ર ક્ષેત્રે તેમણે કરેલા પ્રદાન વિશે લખો. 13
- અથવા
- પ્ર. 3. ‘યાજ્ઞવલ્ક્યસ્મૃતિ’ મુજબ ઋણના વ્યાજ માટેનાં નિયમોની વિગતો આપી ઋણ વસૂલ કરવાની પદ્ધતિઓ જણાવો. 13
- પ્ર. 4. ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે) 14
1. ઉપનિધિઃ ।
 2. ભુક્તિપ્રમાણઃ ।
 3. દુષ્ટલક્ષણાનિ ।
 4. સાક્ષિપ્રકરણમ્ ।
-